

**Eco-effectscan
De Poortcamp
te De Lier**

**Opdrachtgever
BUD Holland B.V.
te Maasdijk**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Eco-effectscan De Poortcamp te De Lier

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
e-mail info@aquaterranova.nl
www.aquaterranova.nl

Opdrachtgever BUD Holland B.V. te Maasdijk

Datum: 13 december 2019
Rapportnr.: 191970/AQT301FF/LvdS
Status: Definitieve rapportage

COLOFON

Titel : *Eco-effectscan de Poortcamp te De Lier*

Opdrachtgever : **BUD Holland B.V. te Maasdijk**
Contactpersoon : dhr. D. Vermeulen, Triple Group

Projectteam

Projectmanager : mw. L.J. van der Steeg BSc
Contactpersoon : mw. L.J. van der Steeg BSc
Auteur : mw. L.J. van der Steeg BSc
Veldwerk : mw. L.J. van der Steeg BSc
Kwaliteitsborger : mw. Ir. E. Van Doorn

Projectnummer : **191970**

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Vrijgave auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
13 december 2019	Definitief		

© 2019 Aqua-Terra Nova B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording.....	5
2	METHODE.....	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	6
2.4	Beoordeling beschermde natuurgebieden	6
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	6
2.6	Effectbeoordeling en toetsing	7
3	PLANGEBIED.....	8
3.1	Ligging.....	8
3.2	Bestaande situatie	8
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	10
3.4	Veldbezoek.....	10
4	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING.....	11
4.1	Natura 2000-gebieden	11
4.2	Stikstofdepositie.....	11
4.3	Ecologische verbindingzones	12
5	RESULTATEN SOORTBESCHERMING.....	13
5.1	Vaatplanten	13
5.2	Vogels.....	13
5.3	Grondgebonden zoogdieren	14
5.4	Vleermuizen	14
5.5	Amfibieën	14
5.6	Reptielen	15
5.7	Vissen	15
5.8	Overige beschermde soorten	15
6	CONCLUSIES EN ADVIES.....	16
6.1	Gebiedsbescherming	16
6.2	Soortbescherming	16
6.3	Overzicht beschermde soorten	16
6.4	Advies en vervolgstappen	17
7	REFERENTIES	19

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

BUD Holland B.V. te Maasdijk is voornemens een nieuw distributiecentrum te realiseren op een braakliggend perceel aan de Poortcamp te De Lier. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Eco-effectscan uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van BUD Holland B.V..

1.2 Doelstelling

De Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of het project mogelijk in strijd is met de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt. Daarnaast wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving¹.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het plangebied beschreven. Mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland worden beschreven in hoofdstuk 4. De resultaten van de inventarisatie en mogelijke effecten op beschermde soorten worden in hoofdstuk 5 beschreven. Tot slot volgen in hoofdstuk 6 de conclusies en worden eventueel te nemen maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

1.4 Verantwoording

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Wet natuurbescherming in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen¹. Hierbij zijn beschermde soorten ingedeeld in drie regimes (respectievelijk art. 3.1, 3.5 en 3.10). Artikel 3.1-3.4 betreffen regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in de Europese Unie. Artikel 3.5-3.9 betreffen regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen. Artikel 3.10-3.11 betreffen regels ter bescherming van niet onder art. 3.5 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet.

Alle in de Wet natuurbescherming genoemde soorten zijn strikt beschermd¹. De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren.

2.4 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden uit de Wet natuurbescherming en gebieden in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 5 km van het plangebied gelegen zijn of de ingreep een zodanig groot karakter heeft dat effecten op grotere afstand mogelijk zijn, wordt de wettelijke status beschreven. Daarnaast wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

Indien noodzakelijk zal bij de effectbeoordeling in het kader van het Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) gebruikt worden gemaakt van het rekenmodel AERIUS Calculator. AERIUS Calculator berekent de emissie van stikstof als gevolg van economische activiteiten en de depositie op Natura 2000-gebieden.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van een veldbezoek, verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen wordt een lijst samengesteld van beschermde soorten behorend tot artikel 3.1, 3.5 en 3.10 welke in en in de nabije omgeving van het plangebied zijn waargenomen of potentieel aanwezig zijn. Deze lijst met soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;
- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;

- aanwezig: de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFF.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving en mogelijke effecten op nabijgelegen natuurgebieden. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1. Toetsingskader per beschermingscategorie.

Categorie	Toetsingskader
Artikel 3.1-3.4 & Artikel 3.5-3.9 (Vogelrichtlijn & Habitatrichtlijn)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde vogelsoorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Artikel 3.10-3.11 (Nationaal beschermde soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren (Zorgplicht)	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het plangebied is gelegen aan de Poortcamp te De Lier, in de gemeente Westland, in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft een braakliggend perceel te midden van industriegebied en glastuinbouwgebied. Zie figuur 3.1 voor de ligging en de begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1. Ligging en begrenzing van het plangebied de Poortcamp te De Lier (rood omkaderd).

Aan de noordwestzijde grenst het plangebied direct aan de gevel van Fresh Produce BV. Aan de noordoostzijde is een waterdeel gelegen in de vorm van een sloot. Aan de oost- zuid en westzijde zijn tevens meerdere bedrijven gelegen. Verder ten westen van het plangebied ligt de weg N213 welke overloopt in de A20 richting Gouda, met daarachter een groot industriegebied. Aan de zuidwest-, oost- en noordzijde is voornamelijk glastuinbouw aanwezig.

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied betreft een braakliggend terrein met een oppervlakte van circa 24.000 m². Op het terrein loopt op het moment een zestal schapen. Circa tien jaar geleden was er op dit terrein glastuinbouw aanwezig, na het afbreken van deze kassen is het terrein grasveld gebleven. Langs de zuidwest- en zuidoostzijde van het plangebied liggen de straten Verlengde Poortcamp en Poortcamp, met aan de zuidoostzijde tevens een smalle watergang. Langs de wegen is geen straatverlichting aanwezig. Aan deze zijdes is tevens een hekwerk aanwezig. Aan de noordoostzijde is een watergang gelegen van circa 1 tot 3 meter breed. De watergangen zijn onbeschoeid. Enkel de zijde langs het terrein van BVB Substrates aan de noordoostzijde is de watergang met hout beschoeid. Op het grasveld is her en der plasvorming aanwezig. Aan de zuidwestzijde in het plangebied ligt een bult aarde van circa 1,30 m hoog. Op de zuidoostzijde van het plangebied liggen bouwmaterialen op het terrein, bestaande uit straatstenen, zandzakken, rioolbuizen, betonplaten en een container van BAM Infra. Er zijn geen bomen of struikgewas aanwezig in het plangebied.

Zie voor een impressie van het plangebied de afbeeldingen in figuur 3.2.

Figuur 3.2. Impressie van het plangebied. Linksboven: het veld met schapen en Canadese ganzen, foto genomen vanaf de noordwestzijde. Rechtsboven: de watergang langs de noordoostzijde. Linksmidden: de opgeslagen materialen. Rechtsmidden: zuidelijk deel van het plangebied met de zuidoostelijke watergang. Linksonder: het plangebied, foto genomen vanaf zuidwestelijke hoek. Rechtsonder: de zandbult met het bedrijf van BVB Substrates op de achtergrond.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Binnen het plangebied wordt een nieuw distributiecentrum gerealiseerd. Ten behoeve hiervan wordt het plangebied bouwrijp gemaakt en wordt een klein deel van de watergang aan de noordoostzijde vergraven. Het distributiecentrum zal bestaan uit drie bouwlagen en op het dak komen zonnepanelen. Aan de noordwestzijde worden parkeerplaatsen gerealiseerd. Zie figuur 3.3 voor een impressie van het nieuwe distributiecentrum.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

Figuur 3.3. impressietekeningen van het nieuwe distributiecentrum.

3.4 Veldbezoek

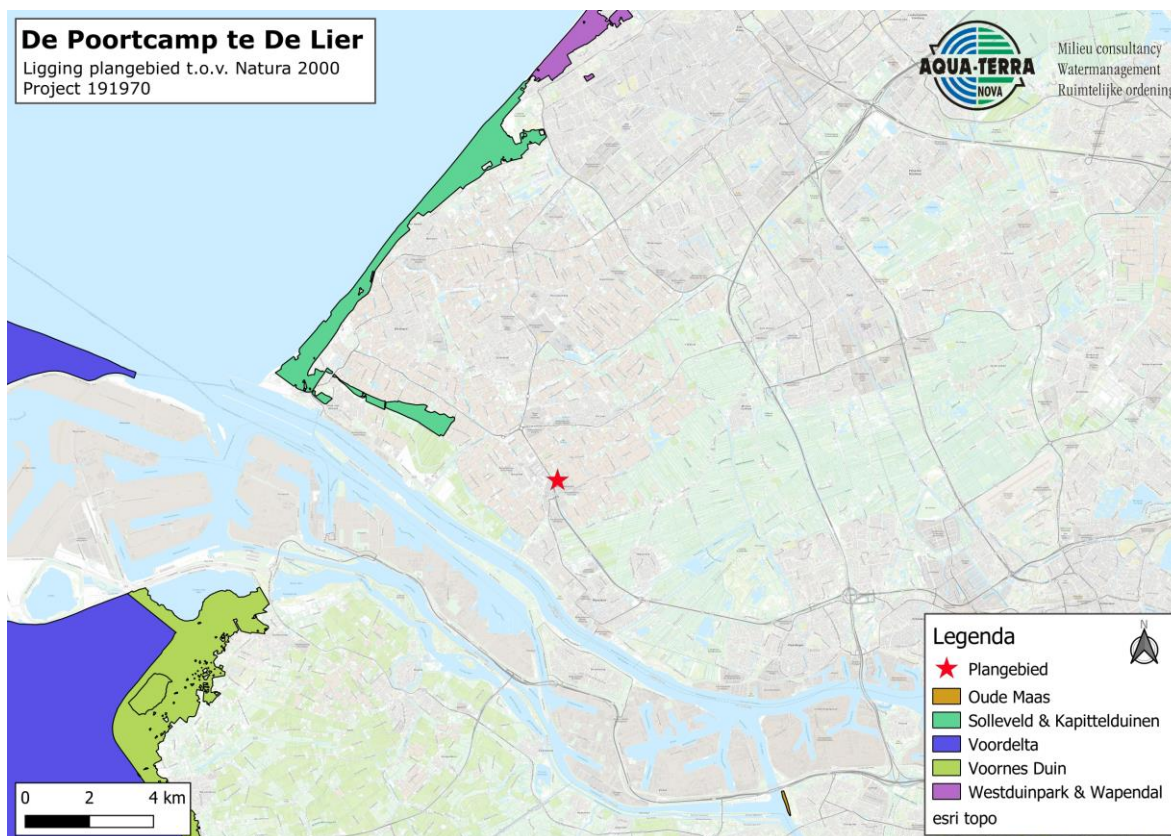
Het plangebied is bezocht in de middag van 29 november 2019. De weersomstandigheden tijdens dit oriënterend onderzoek waren half bewolkt met een temperatuur van 7°C, windkracht 3 Bft uit het noordwesten. Tijdens het begin van het onderzoek was het droog, echter na ongeveer 15 minuten begon het te regenen. Gezien de kenmerken van het plangebied, hebben de weersomstandigheden geen invloed gehad op de resultaten van het onderzoek. Tijdens de inventarisatie zijn aanwezige natuurwaarden in het plangebied bekeken. Beschermde soorten worden alleen op basis van regionale verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten, anders worden ze meegenomen in de toetsing.

4 RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

Onderstaand wordt bepaald wat de afstand is van het plangebied tot beschermde natuurgebieden of gebieden die behoren tot een ecologische verbindingszone en wordt getoetst of de geplande activiteiten mogelijk een negatief effect kunnen hebben op deze beschermde natuurgebieden en ecologische verbindingszones. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen' bevindt zich op circa 3,6 km afstand ten noordwesten van het plangebied, zie figuur 4.1. De Natura 2000-gebieden 'Voornes Duin', 'Oude Maas', 'Westduinpark & Wapendal' en 'Voordelta' zijn gelegen op respectievelijk, 9,7, 12, 12,3 en 12,7 km afstand van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand.

Figuur 4.1. Positie van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen' bestaat uit oude duinen, duinbossen, struwelen, ruigten en plassen². Het natuurgebied is van grote waarde vanwege de kalkarme duinen en heideterreinen die in het gebied voorkomen. Aan de binnenduintrand bevinden zich een aantal oude landgoedbossen die rijk zijn aan stinzenflora.

Negatieve externe effecten op Natura 2000-gebieden, met uitzondering van een toename van stikstofdepositie (zie paragraaf 4.2), door de geplande ontwikkelingen worden door de afstand en het tussenliggende glastuinbouw- en stedelijk gebied en infrastructuur uitgesloten. Nader onderzoek in het kader van gebiedsbescherming is niet noodzakelijk.

4.2 Stikstofdepositie

Stikstofdepositie is de hoeveelheid stikstof, die in de vorm van NO_x (stikstofoxiden) of NH₃ (ammoniak), neerdaalt op de bodem. Verschillende bronnen, zoals mobiele werktuigen, zwaar en licht verkeer en mest, hebben een stikstofuitstoot. In Nederland is in 118 van de 161 Natura 2000-gebieden, stikstofdepositiewaarden hoger bevonden dan ten minste één habitattype of doelsoort aanwezig kan verdragen. Een verdere toename van de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden, wat alleen is toegestaan met een Wet natuurbescherming vergunning (Wnb-vergunning)¹. Het plangebied ligt op 3,6 kilometer van

Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Dit Natura 2000-gebied heeft tenminste één stikstofgevoelig habitat. Het wordt geadviseerd om een stikstofdepositieberekening ten behoeve van de beoogde werkzaamheden uit te voeren, omdat effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet uitgesloten kunnen worden.

4.3 Ecologische verbindingzones

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)³, zie figuur 4.2. Het plangebied bevindt zich op circa 1,8 km van een ecologische verbindingzone dat deel uitmaakt van het NNN. Het betreft hier het groen en de watergang langs de Oranjedijk ten zuiden van het plangebied. Het NNN kent geen externe werking. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Nadere toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Figuur 4.2. Positie van het plangebied ten opzichte van het NNN.

5 RESULTATEN SOORTBESCHERMING

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige natuurwaarden uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate beschermde plant- en diersoorten, beschermd door de Wet natuurbescherming, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is/zijn.

5.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn o.a. de volgende vaatplanten tijdens het veldbezoek geïdentificeerd: raaigras *spec.*, speerdistel, akkerdistel, klaver *spec.*, madelief, brandnetel, grote weegbree, boterbloem *spec.*, ridderzuring en koolzaad. Langs de waterkanten staan soorten als pitrus, riet en (laag) wilgenopschot. Het plangebied is tijdens het uitvoeren van het oriënterend veldbezoek gecontroleerd op mogelijk aanwezige beschermde vaatplanten. Deze zijn niet aangetroffen. Zowel op basis van verspreidingsgegevens als de ligging van het plangebied in glastuinbouwgebied en het feit dat het grasveld begraaft wordt door schapen, worden beschermde vaatplanten niet verwacht⁴. De aanwezigheid van beschermde flora kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.2 Vogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen zijn beschermd. Daarnaast zijn rust- en verblijfplaatsen én de functionele omgeving van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd¹. In het plangebied worden algemeen broedende vogels verwacht.

5.2.1 Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Op basis van verspreidingsgegevens en onderzoek gedaan door Aqua-Terra Nova in de omgeving van het plangebied, is gebleken dat in de omgeving van het plangebied de huismus behorend tot de categorie 1-4 (jaarrond beschermde vaste verblijfplaats) voorkomen⁵. De huismus nestelt in gebouwen onder dakpannen, onder de dakgoot, achter de regenpijp en ook wel in neststenen. Binnen het plangebied staat geen bebouwing voor verblijfplaatsen van deze soort of andere soorten van categorie 1-4, zoals gierzwaluw. Het voorkomen hiervan kan derhalve ook uitgesloten worden.

Naast nestplekken zijn ondersteunende leefgebieden van huismussen ook beschermd en essentieel in hun functie voor het nest. Hieronder vallen o.a. winter- en schuilverblijfplaatsen, zoals gevelbegroeiing of dicht begroeide groenblijvende struiken, water en zand voor stofbaden. Huismussen zijn zeer honkvast en zijn gedurende het hele jaar rondom verblijfplaatsen te vinden. Het plangebied bevat niet over begroeiing dat gebruikt kan worden als schuilmogelijkheid voor huismussen. Tevens zijn tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen gezien of gehoord in en rondom het plangebied. Het is uitgesloten dat het plangebied essentieel leefgebied van huismussen betreft.

De huismussen aangetoond uit eerder onderzoek door Aqua-Terra Nova, nestelen in de weegbrug van BVB Substrates en gebruiken daar het plaatselijk groen om te foerageren en te schuilen. Het leefgebied van de hier aanwezige huismussen wordt niet aangetast door de geplande werkzaamheden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Er zijn geen bomen binnen het plangebied waardoor het voorkomen van nesten van roofvogels is uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.2.2 Vogels uit categorie 5

Nesten van categorie 5-soorten zijn jaarrond beschermd wanneer specifieke ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen¹. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten van de categorie 5 waargenomen. Soorten die naar verwachting het plangebied gebruiken als foerageergebied zijn ekster, zwarte kraai en blauwe reiger. Nesten van deze soorten zijn uitgesloten omdat ekster en zwarte kraai grote nesten in bomen bouwen. Blauwe reigers broeden voornamelijk in kolonies en in bomen. Gezien het feit dat er geen bomen aanwezig zijn in het plangebied, wordt het voorkomen van nesten van genoemde soorten uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

In het plangebied is een zandbult aanwezig. De zandbult is circa 130 cm hoog en de wanden zijn flauw aflopend (hoek minder dan 45°). In de omgeving van De Lier komt de oeverzwaluw voor. De oeverzwaluw is in Nederland tussen maart t/m september en broedt in steile zandige oevers van rivieren of meren of in zandafgravingen. Ook tijdelijke zanddepots zoals in het plangebied kunnen

gebruikt worden door oeverwaluw als broedlocatie. Hoewel de zandbult in het plangebied in de huidige situatie niet geschikt is voor oeverwaluw door de flauw aflopende hellingen, worden in paragraaf 6.4.1 aanbevelingen gegeven ter voorkoming van vestiging van de oeverwaluw.

5.2.3 *Algemene (broed)vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende algemene vogels waargenomen: Nijlgans, Canadese gans, kauw, meerkoet, wilde eend en een aantal aalscholvers in het waterdeel ten noordoosten van het plangebied. Het plangebied wordt door deze soorten gebruikt als foerageergebied. Langs en in de watergangen kunnen watervogels broeden als meerkoet en ganzensoorten. Tevens kunnen in het weiland weidevogels broeden als scholekster of kievit. Hoewel het veld begraasd wordt door schapen, kunnen weidevogels en ganzensoorten desondanks in het plangebied broeden. Broedende vogels en hun nesten zijn ten alle tijden beschermd tijdens het broeden. In paragraaf 6.4.1 worden aanbevelingen gegeven ter voorkoming van vestiging van broedvogels.

5.3 **Grondgebonden zoogdieren**

Het oriënterend onderzoek wijst uit dat het plangebied geschikt is voor nationaal beschermde zoogdiersoorten zoals haas en diverse muizensoorten. Voor deze soorten en algemene zoogdiersoorten geldt binnen de provincie Zuid-Holland een vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming¹. De zorgplicht blijft echter wel van kracht.

Op basis van verspreidingsgegevens is gebleken dat in de omgeving van het plangebied geen (strikt) beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen^{1,6}. Het voorkomen van (strikt) beschermde zoogdiersoorten in het plangebied kan worden uitgesloten. Nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5.4 **Vleermuizen**

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Alle soorten vleermuizen zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming¹. Vleermuizen maken binnen hun netwerk gebruik van vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Deze vaste rust- en verblijfplaatsen zijn jaar rond beschermd, ook als de dieren op dat moment niet aanwezig zijn. Daarnaast is de functionele leefomgeving van vleermuizen beschermd. Dit zijn de vaste vliegroutes en essentiële foerageergebieden, die nodig zijn om een verblijfplaats te laten functioneren.

5.4.1 *Verblijfplaatsen*

Veel vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger, zijn gebouwbewonende soorten. Deze soorten gebruiken spouwmuren van bebouwing, verblijven onder dakpannen of tussen andere kieren of gaten in bebouwing. Andere soorten, zoals watervleermuis en rosse vleermuis zijn boombewonende vleermuizen en verblijven achter schors en in scheuren of in boomholtes. Gezien de afwezigheid van bebouwing en bomen in het plangebied kan de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.4.2 *Foerageergebied en vliegroute*

Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Vanwege het ontbreken van opgaand groen, zal de aanwezigheid van insecten en dus het voedselaanbod voor vleermuizen niet heel hoog zijn. Het waterdeel met opgaand groen aan de noordoostzijde van het plangebied, is naar verwachting veel geschikter als foerageergebied. Daarnaast bevindt zich veel groen in de tuinen van de woningen langs de Oude Campsweg. Vanwege voldoende alternatieve foerageermogelijkheden in de omgeving, betreft het plangebied om deze redenen geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Sommige vleermuizen maken gebruik van lijnvormige structuren, zoals watergangen en bomenrijen, als vliegroute. Andere vleermuizen zijn minder afhankelijk van dit soort structuren⁷. Het plangebied bevat geschikte lijnvormige structuren die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen, namelijk de aanwezige watergang langs de oostzijde van het plangebied. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieve lijnvormige structuren aanwezig waar vleermuizen gebruik van kunnen maken als vliegroute. Het betreft hier zowel de aanwezige bebouwing als de tussengelegen watergangen in het glastuinbouwgebied. Het is om die reden uitgesloten dat het plangebied een essentiële vliegroute van vleermuizen bevat. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.5 **Amfibieën**

De watergangen in het plangebied zijn geschikt voor nationaal beschermde amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in

het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland. Wel is hiervoor de zorgplicht van kracht.

Uit de landelijke verspreidingsgegevens komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied geen strikt beschermde amfibieën voorkomen⁸. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en de ligging in glastuinbouw- en industrieel gebied worden deze redelijkerwijs ook niet verwacht. De aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën kan worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.6 Reptielen

Uit de landelijke verspreidingsgegevens komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied geen (strikt) beschermde reptielen voorkomen⁸. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en de ligging in glastuinbouw- en industrieel gebied worden deze redelijkerwijs ook niet verwacht. De aanwezigheid van (strikt) beschermde reptielen kan worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.7 Vissen

Uit de landelijke verspreidingsgegevens blijkt dat in de omgeving van de het plangebied geen (strikt) beschermde vissoorten voorkomen⁸. De aanwezigheid van (strikt) beschermde vissoorten kan worden uitgesloten.

De watergangen in het plangebied zijn wel geschikt voor algemene vissoorten als gibel, baars, graskarper, riviergrondel, snoek, kleine modderkruiper en tiendoornige stekelbaars. Voor deze soorten is de zorgplicht van kracht. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

5.8 Overige beschermde soorten

Van de ongewervelden zijn naast vlinders en libellen, enkele kevers (vliegend hert, brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, vermiljoenkever), weekdieren (platte schijfhoren, Bataafse stroommossel) en een kreeftachtige (rivierkreeft), beschermd door de Wet natuurbescherming^{1,9,10}. Het voorkomen van beschermde ongewervelden, kan op basis van de verspreidingsgegevens en de ligging van het plangebied in stedelijk gebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

De rode Amerikaanse rivierkreeft komt algemeen voor in sloten in het westen van Nederland. Deze soort en andere exotische kreeftensoorten, betreffen uitheemse rivierkreeften in Nederland. Het uitzetten van uitheemse rivierkreeften is zowel onder de Visserijwet als de Europese exotenverordening verboden. Onder de genoemde verordening is het ook niet toegestaan uitheemse rivierkreeften te verplaatsen naar andere wateren of watergangen. Uitheemse rivierkreeften hebben negatieve invloed op de biodiversiteit in Nederland. Ze woelen de bodem om en zorgen voor vertroebeling van het water, wat kan leiden tot het afsterven van waterplanten en algenbloei. Ook eten ze watervegetatie op of knippen deze weg. Tevens graven rivierkreeften gangenstelsels in oevers en waterkeringen waardoor deze mogelijk instabiel worden.

Indien er tijdens de werkzaamheden waterdelen worden gedempt en er uitheemse rivierkreeften aangetroffen worden, dienen deze naderhand en in hetzelfde water terug geplaatst te worden. Indien dit niet mogelijk is, dienen de uitheemse rivierkreeften op locatie op humane wijze te worden gedood.

6 CONCLUSIES EN ADVIES

In opdracht van BUD Holland B.V.. heeft Aqua-Terra Nova BV een onderzoek uitgevoerd naar de consequenties van natuurwetgeving op de geplande werkzaamheden met betrekking tot het project aan de Poortcamp te De Lier. Op basis van een locatiebezoek en een literatuurstudie is geïnventariseerd welke beschermde soorten er in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Aan de hand van de projectbeschrijving is getoetst of de geplande activiteiten in strijd kunnen zijn met de Wet natuurbescherming. De conclusie van de toetsing worden in dit hoofdstuk gegeven.

6.1 Gebiedsbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het plangebied bevindt zich op circa 3,6 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Directe negatieve effecten van de werkzaamheden op het Natura-2000-gebied worden uitgesloten, met uitzondering van een toename van mogelijke stikstofdepositie;
 - Het uitvoeren van een stikstofdepositieberekening is noodzakelijk om de externe effecten van dit project op Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken.
- Het plangebied bevindt zich op circa 1,8 km van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Negatieve effecten op het NNN kunnen worden uitgesloten. Een nadere toetsing is niet noodzakelijk.

6.2 Soortbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Wanneer gewerkt wordt in het broedseizoen van vogels, wat grofweg duurt van maart t/m augustus, dient eerst een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden door een ecooloog omdat verstoring van broedende vogels en hun nesten niet is toegestaan;
 - Aanbevolen wordt om de hellingen van het zanddepot flauwer te houden dan 45° om vestiging van broedende oeverzwaluwen te voorkomen;
 - Aanbevolen wordt om vogels te weren middels linten, roofvogelvliegers of vogelverschrikkers om vestiging van broedende weidevogels en ganzensoorten te voorkomen;
- Bij het (tijdelijk) dempen van de watergangen dienen vissen, amfibieën en andere aquatische dieren zorgvuldig en onder ecologische begeleiding afgevangen te worden in het kader van de zorgplicht;
- Er bevinden zich geen strikt beschermde soorten binnen het plangebied. Nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk;
- Er dient rekening gehouden te worden met het voorkomen van algemene diersoorten. Voor alle plant- en diersoorten is de zorgplicht te allen tijde van kracht.

6.3 Overzicht beschermde soorten

In tabel 6.2 zijn per soortgroep de benodigde vervolgstappen conform de Wet natuurbescherming aangegeven. In tabel 6.2 wordt met een kleurencode gewerkt. De betekenis van de kleurencode wordt in tabel 6.1 weergegeven.

Tabel 6.1. Betekenis kleurencodes.

Kleur	Betekenis
Groen	Werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden met inachtneming van de algemene zorgplicht. Verdere vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.
Geel	Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits maatregelen genomen worden of conform een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Indien negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden is nader onderzoek noodzakelijk.
Rood	Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde soorten, functie van het plangebied voor de betreffende soorten en de invloed van het project op individuen en de gunstige staat van instandhouding van de soort is noodzakelijk. Indien uit het onderzoek blijkt dat betreffende soort aanwezig is en negatieve effecten niet uit te sluiten dan wel te voorkomen zijn dient ontheffing aangevraagd te worden.

Tabel 6.2. Overzicht beschermde soorten

Soortgroep	Wet*	Te nemen vervolgstappen
Vaatplanten		
Algemene vaatplanten	Wnb 1.11	Werken conform zorgplicht.
Vogels		
Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats	N.v.t.	N.v.t.
Vogels uit categorie 5	Wnb 3.1	Voorkomen vestiging oeverwaluw in zanddepot
Algemene soorten	Wnb 3.1	Voorkomen vestiging broed- en weidevogels. Wanneer gewerkt wordt in het broedseizoen, tussen maart t/m juli, dient een broedvogelcontrole voorafgaand aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden door een ecooloog
Zoogdieren		
Algemene grondgebonden zoogdieren	Wnb 1.11	Werken conform zorgplicht.
Vleermuizen		
Vleermuizen	Wnb 3.5	Wanneer gewerkt wordt in de actieve periode van vleermuizen (grofweg tussen april t/m oktober) dient lichtuitstraling, wanneer gewerkt wordt tussen zonsondergang en zonsopkomst, op omliggend groen en water te allen tijde voorkomen te worden om foeragerende en overvliegende vleermuizen niet te verstoren.
Amfibieën		
Algemene amfibieën	Wnb 1.11	Bij het (tijdelijk) dempen van watergangen dienen dieren onder ecologische begeleiding zorgvuldig afgevangen te worden conform zorgplicht.
Reptielen		
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vissen		
Algemene vissen	Wnb 1.11	Bij het (tijdelijk) dempen van watergangen dienen dieren onder ecologische begeleiding zorgvuldig afgevangen te worden conform zorgplicht.
Overige soorten		
Uitheimse rivierkreeften	Wnb 1.11	Bij het (tijdelijk) dempen van watergangen dienen dieren onder ecologische begeleiding zorgvuldig afgevangen te worden en naderhand in hetzelfde water teruggeplaatst te worden. Indien het laatste niet mogelijk is, dienen de dieren op humane wijze en op locatie gedood te worden.

* Wnb = Wet natuurbescherming, artikel 3.1, 3.5, 3.10 en zorgplicht artikel 1.11.

6.4 Advies en vervolgstappen

BUD Holland B.V. is voornemens een nieuw distributiecentrum te realiseren op een braakliggend terrein aan de Poortcamp te De Lier. Ten behoeve van dit project wordt het huidige plangebied bouwrijp gemaakt en een deel van een watergang vergraven.

6.4.1 Broedvogels

Alle in Nederland broedende vogels en hun eventuele nesten zijn strikt beschermd en mogen tijdens het broeden niet verstoord worden. De meeste vogels broeden in de periode maart tot en met juli. Echter zijn vogels welke buiten deze periode broeden ook te allen tijde beschermd. Indien werkzaamheden in de periode maart t/m juli moeten worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van broedende vogels voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten of broedende vogels aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest of broedplaats uitgesteld te worden totdat de jongen vliegvlug zijn of dient er een verstoringvrije zone rond de broedplaats opgesteld te worden.

Met betrekking tot het zanddepot wordt aanbevolen om de hellingen te allen tijde flauwer te houden dan 45°. Bij steilere hellingen ontstaan geschikte wanden voor oeverwaluwen om in te broeden. Indien hoeken wel steiler zijn dan 45° wordt aanbevolen om deze af te dekken met bijvoorbeeld bouwplastic. Indien de hellingen om welke reden dan ook geschikt worden gedurende de werkzaamheden en oeverwaluwen erin gaan broeden, dient gewacht te worden tot de oeverwaluwen klaar zijn met broeden en het nest uit zichzelf verlaten hebben. Oeverwaluwen broeden doorgaans van april t/m september.

Ten aanzien van broedende weidevogels en ganzensoorten, is het mogelijk om deze soorten te weren. Hoewel er schapen aanwezig zijn in het grasveld, betekent dit niet dat soorten als scholekster en Kievit niet in het veld gaan broeden. Het is mogelijk om afschrikklinten, een roofvogelvlieger en/of vogelverschrikkers te plaatsen voorafgaand aan het broedseizoen (vóór

maart). Tevens is het mogelijk om het grasveld regelmatig (minimaal 1 keer per week) te betreden, al dan niet met een hond. Het inzetten van een hond wordt alleen aanbevolen als er geen schapen meer op het grasveld aanwezig zijn.

Tot slot wordt ten aanzien van broedende vogels geadviseerd om rekening te houden met de aanwezigheid van huismussen in de omgeving van het plangebied. Omdat het aantal huismussen al vele jaren sterk afneemt door het verdwijnen van ouderwetse pannendaken en de toename van versterking, is het van belang om deze soort kansen te bieden. De huismus verblijft vrijwel het gehele jaar in de buurt van zijn nestlocatie. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat niet uit alleen een nestplaats, maar ook uit foerageer- en schuilmogelijkheden, bestaande uit (winterhard) groen, vers water, en zandige plekken voor het nemen van stofbaden. Indien het ontwerp van het nieuwe distributiecentrum het toelaat, wordt aanbevolen om neststenen van huismussen in te bouwen of huismuskasten aan gevels te plaatsen. Daarnaast kan rekening gehouden worden met de inrichting van het groen zodat huismussen (en andere vogels) er voldoende foerageer- en schuilmogelijkheden hebben. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van ligusterhagen langs de randen van het plangebied of het plaatsen van een klimop aan een blinde muur. Zodoende kan de staat van instandhouding van de huismus verbeterd worden.

6.4.2 *Vissen, amfibieën en andere aquatische dieren*

Tijdens het (tijdelijk) dempen van de watergang dienen vissen, amfibieën en andere aquatische dieren onder ecologische begeleiding afgevangen te worden. De aanwezige dieren dienen elders in een geschikt biotoop uitgezet te worden. Het is verboden uitheemse rivierkreeften te verplaatsen naar andere waterdelen als waarin deze zijn aangetroffen. Indien het niet mogelijk is uitheemse rivierkreeften in hetzelfde water terug te plaatsen, dienen zij op locatie en op humane wijze te worden gedood om verdere verspreiding van de exoot te voorkomen.

6.4.3 *Vleermuizen*

Er wordt geadviseerd de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsondergang uit te voeren om zo overvliegende en/of foeragerende vleermuizen niet te verstoren. Indien dit niet mogelijk is, dient uitstraling van verlichting naar de omgeving voorkomen te worden. Ook kan ervoor gekozen worden om in de periode te werken wanneer vleermuizen in winterslaap zijn. De winterslaap van vleermuizen duurt grofweg van november t/m maart, maar is afhankelijk van soort en weersomstandigheden. Wanneer het distributiecentrum eenmaal is gerealiseerd, is het belangrijk om eventueel nieuw aangebrachte verlichting niet te laten uitstralen op het waterdeel aan de noordoostzijde van het plangebied, in verband met foeragerende en overvliegende vleermuizen.

Indien er bij de werkzaamheden nieuwe verlichting wordt geplaatst, wordt aanbevolen om verlichting toe te passen die verstoring bij vleermuizen zoveel mogelijk beperkt. De lichthinder voor vleermuizen door (straat)verlichting kan aanzienlijk worden beperkt door amberkleurig UV-vrije LED-armaturen, lagere lichtmasten en een scherpe afsnede van de lichtinval toe te passen. Dit is met name van belang voor de watergang ten zuiden van het plangebied.

6.4.4 *Zorgplicht*

Te allen tijde dient er rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat er altijd rekening met in het wild levende dieren en planten gehouden moet worden. Tijdens de werkzaamheden moet gelet worden op de aanwezigheid van planten en dieren en moet voorkomen worden dat deze onnodig gedood, verwond of aangetast worden. Alle dieren, ook de niet beschermde soorten, moeten de ruimte krijgen om te kunnen vluchten en zichzelf in veiligheid te brengen.

6.4.5 *Geldigheid*

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn. De conclusies van dit onderzoek zijn drie jaar geldig.

7 REFERENTIES

1. Ministerie van Economische zaken. *Wet natuurbescherming*. (2016).
2. Ministerie van landbouw natuur en voedselkwaliteit. Natura 2000-gebieden.
3. Rijksoverheid. Begrenzing van het Natuurnetwerk en de Natura 2000-gebieden. (2018). Available at: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1425-begrenzing-van-het-natuurnetwerk-en-natura-2000-gebieden>.
4. FLORON. Available at: www.floron.nl.
5. SOVON. Available at: <https://www.sovon.nl/nl>.
6. Zoogdierverseniging. Available at: <https://www.zoogdierverseniging.nl>.
7. Limpens, H., Twisk, P. & Veenbaas, G. *Met vleermuizen overweg*. (Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, delft, en de vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming, 2004).
8. RAVON. Available at: <https://www.ravon.nl/>.
9. Vlinderstichting. Available at: www.vlinderstichting.nl.
10. EIS kenniscentrum insecten en andere ongewervelden. Available at: <http://www.eis-nederland.nl/>.

